

УДК [908:015](477.8)"1909/1939"

DOI <https://doi.org/10.15407/nz2023.04.1003>

ВИБРАНА БІБЛІОГРАФІЯ УКРАЇНСЬКИХ ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧИХ ВИДАНЬ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ТА ВОЛИНІ (1909—1939)

Маріанна МОВНА

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-2473-6998>

кандидат історичних наук, науковий співробітник,

Львівська національна наукова бібліотека

України ім. В. Стефаника НАН України,

відділ наукової бібліографії,

вул. Стефаника, 2, 79000, Львів, Україна,

e-mail: mari3anna@ukr.net

Marianna MOVNA

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-2473-6998>

Ph.D. of Historical Sciences,

Researcher of the Vasyl Stefanyk

National Scientific Library of Ukraine of Lviv

National Academy of Sciences of Ukraine,

in Department of Scientific Bibliography,

2, Stefanyka str., 79000, Lviv, Ukraine,

e-mail: mari3anna@ukr.net

SELECTED BIBLIOGRAPHY OF UKRAINIAN LOCAL HISTORY PUBLICATIONS OF EASTERN GALICIA AND VOLYN' (1909—1939)

Мета статті — подати бібліографічний огляд вибраної бібліографії українських історико-краєзнавчих видань Східної Галичини та Волині 1909—1939 років.

Хронологічні рамки дослідження диктуються появою історико-краєзнавчої літератури як наукового жанру на цих теренах, а *географічні рамки* охоплюють обшир від Львова до Пліснеська, Бродів, Сокаля, Жовкви, Яворова, Добромиля, Галича, Белза, Буська, Звенигорода, Теревовлі, Зборова, Гримайлова, Перемишля, Ярослава, Лежайська, Луцька, Володимира, а також терени етнографічної Гуцульщини, Бойківщини, Лемківщини, Надсяння.

Джерельний матеріал систематизований у трьох розділах у хронологічному порядку: «Окремі видання»; «Історико-краєзнавчі публікації в періодичних виданнях (апробація книг у пресі, наукових збірниках, календарях)»; «Рецензії та відгуки на історико-краєзнавчі видання».

Методологічною основою дослідження є науково-бібліографічний та структурно-типологічний методи.

Ключові слова: бібліографія, історико-краєзнавча література, Східна Галичина, Волинь.

Today, in connection with the intensification of the process of creating a national identity in the conditions of the Ukrainian-Russian military confrontation, the ideology of rooting in human consciousness, the idea of the value of the native land, a small homeland, local patriotism, in which the origins of the all-Ukrainian identity lie, is gaining important attention to the problems of historical regional studies, and research in the historical and regional studies direction, in particular in the diachronic section, are particularly relevant.

The purpose of the article is to provide a bibliographic review of the selected bibliography of Ukrainian historical and local history publications of Eastern Galicia and Volyn' from 1909 to 1939.

The chronological framework of the study is dictated by the emergence of historical and local history literature as a scientific genre in these areas, and the *geography* covers the area from Lviv to Plisnesk, Brody, Sokal, Zhovkva, Yavoriv, Dobromyl, Galych, Belz, Bus'k, Zvenygorod, Terebovla, Zboriv, Grymayliv, Przemysl, Yaroslav, Lezaisk, Lutsk, Volodymyr, as well as the ethnographic territories of Hutsul region, Boyki region, Lemki region, and Nadsiana.

The source material is systematized in three sections in chronological order: «Separate editions»; «Historical and local lore publications in periodicals (aprobation of books in the press, scientific collections, calendars)»; «Reviews of historical and local history publications».

The methodological basis of the research is the scientific-bibliographic and structural-typological methods.

Keywords: bibliography, historical and regional literature, Eastern Galicia, Volyn'.

Вступ. Сьогодні у зв'язку з активізацією процесу творення національної тотожності в умовах українсько-російського військового протистояння набуває важливого значення ідеологема щодо укорінення у людській свідомості думки про цінність рідного краю, малої батьківщини, місцевого патріотизму, в якому криються витоки загальноукраїнської ідентичності, посилюється увага до проблем історичного краєзнавства, а дослідження історико-краєзнавчого спрямування, зокрема і в діахронному зрізі, — особливо актуальні.

Формування українського історичного краєзнавства як окремого наукового напрямку припадає на роки австрійської юрисдикції в історії Східної Галичини (друга половина XIX — початок XX ст.); воно продовжувало активно розвиватись і пізніше, у часи польського панування. Українська інтелігенція 1920-х рр. добре усвідомлювала потребу розвитку краєзнавства задля ствердження національної ідентичності західних українців на противагу польській державній політиці обґрунтування історичної належності цих земель до Польщі. Посиленого вивчення вимагали проблеми заснування та подальшого історичного розвитку не лише Львова як провідного адміністративного і культурного центру краю, а й численних міст і містечок Галичини. Доконечну необхідність дослідження регіональної/локальної історичної проблематики прекрасно розуміли українські дослідники 1920-х рр., що засвідчує базовий методологічний постулат Миколи Голубця, яким він керувався сам і заохочував до його реалізації інших авторів: «А тим часом назріла вже пора монографічного опрацювання не тільки історії столиці нашого краю, але й її провінційальних центрів. Наш програмовий наступ на міста не може вдатися без ближчого пізнання їхньої історії та виловлення з неї того, що як здобуток нашої творчої й боєвої енергії в минулому, могло б послужити виховуючим чинником для майбутнього» [1, с. 3—4].

Уже в 30-х рр. XX ст. з'явилися реальні плоди невтомної праці попередніх поколінь вітчизняної інтелігенції — зростання національної самосвідомості українства, підвищення інтересу до рідної мови, культури, історії міст і сіл, розвитку туризму та відвідування збережених пам'яток старовини, що їх стимулювали видання історико-краєзнавчої тематики, акумулюючи в собі потужний заряд теоретич-

них і методологічних засад. Актуальність подальшого розпрацювання регіональної/локальної історичної проблематики беззаперечно усвідомлювала і українська еліта пізнішого часу, на що вказує висловлена на сторінках щоденника «Діло» думка його головного редактора Івана Німчука: «Як довго не витворимо питомої регіональної літератури, себто українських монографій наших міст, повітів і взагалі важніших осель, так довго муситимемо пізнавати їх з чужих джерел і в чужому освітленні» [2].

Усі ці чинники спричинили підвищений попит (ба навіть більше — справжній бум) на видання історико-краєзнавчої тематики, яка у більшому обсязі почала з'являтися на українському книжковому ринку і авторами яких були представники різних професійних середовищ (історики, літературознавці, мистецтвознавці, археологи, педагоги, журналісти, письменники, етнографи, правники, лікарі, громадські, політичні та релігійні діячі), як-от А. Будзинівський, І. Крип'якевич, О. Кисілевська, М. Голубець, Д. Дорошенко, В. Левицький, О. Цинкаловський, Л. Чачковський, М. Гець, Є. Ю. Пеленський, М. Заклинський, Ю. Тарнович та ін. Тому широкі кола громадськості, особливо молодь, з піднесенням сприймали появу численних історико-краєзнавчих видань різножанрової тематичної спрямованості, на яку й було розраховано чимало видань.

Історична Східна Галичина та Волинь мають надзвичайну багату бібліографію, комплексне укладання якої може стати предметом окремого наукового проекту. Нашим нинішнім завданням є набагато скромніша спроба бібліографування одного з сегментів цього багатомірного проблемного поля, що охоплює історико-краєзнавчу книгу. Хронологічні рамки дослідження диктуються появою історико-краєзнавчої літератури як наукового жанру на цих теренах (1909—1939), а географія охоплює обшир від Львова до Пліснеська, Бродів, Сокаля, Жовкви, Яворова, Добромилля, Галича, Белза, Буська, Звенигорода, Теремовлі, Зборова, Гримайлова, Перемишля, Ярослава, Лежайська, Луцька, Володимира, а також терени етнографічної Гуцульщини, Бойківщини, Лемківщини, Надсяння. Бібліографія регіональних публікацій, до якої входить 53 авторські книги, поділена на три тематичні розділи, в яких джерельний матеріал систематизовано у хронологічному порядку: «Окремі видання»; «Історико-краєзнавчі пу-

блікації в періодичних виданнях (апробація книг в пресі, наукових збірниках, календарях); «Рецензії на історико-краєзнавчі видання». Вдалося простежити попередню апробацію видань в пресі («Діло», «Новий час», «Молода Україна», «Життя і Знання», «Жіноча доля», «Наша Батьківщина»), наукових та науково-популярних виданнях. Розшукано 46 рецензій і відгуків та розкрито псевдоніми та криптоніми їх окремих авторів.

Отож, *мета нашої статті* — подати бібліографічний огляд вибраної бібліографії українських історико-краєзнавчих видань Східної Галичини та Волині 1909–1939 років. *Методологічною основою* дослідження є науково-бібліографічний та структурно-типологічний методи.

Основна частина. I. ОКРЕМІ ВИДАННЯ

1909

1. Будзиновський Альфред. Туристика: (порадник для вітрогонів). Львів: Накладом автора. З друкарні І. Айхельбергера і Сп., 1909. 16 с.

1911

2. Созанський Іван. З минувшини м. Бродів: причинки до історії міста в XVII в. (З посмертної згадкою про автора). Львів: З друкарні Наукового Товариства імені Шевченка, 1911. 69 с. Відбиток з «Записок НТШ»; Т. 97/98 і 102.

1919

3. Калитовський Єронім. Прогулька на Маківку. З пляном кладбища УСС. Стрий: Накладом «Народнього Базару». Друк А. Ольбриха, 1919. 20 с.

1923

4. Крип'якевич Іван. Княжий гóрод Галич. Львів: Накладом т-ва «Просвіта». З друкарні «Діла», 1923. 16 с. (Історична Бібліотека «Просвіти»; чис. 2).

1925

5. Кисілевська Олена. До комор Довбуша. Львів: Накладом вид-ва «Молода Україна». Друкарня оо. Василян у Жовкві, 1925. 60 с. (Пластова Бібліотека; кн. 4).

6. Левицький Володимир. Сто миль на колесах. Львів: Накладом книгарч счні НТШ. Друкарня оо. Василян у Жовкві, 1925. 38 с. Відбиток з «Молодої України».

7. Львів. Історія Львова від найдавніших часів. Історичні пам'ятники старовини. Микола Голубець;

(Лепкий Лев). Львів в часах великої і визвольної війни З.У.Н.Р. Л. Л.; Провідник по Львові. Жовква, 1925. 179 с.

Рец. див. № 100—102.

1927

8. Голубець Микола. Белз — Буськ — Звенигород. Львів: Вид-во «Нового часу». Друкарня Ставропігійського Інститута під зарядом А. Яськова, 1927. 32 с. (Бібліотека «Нового часу»; чис. 21).

Рец. див. № 105.

9. Голубець Микола. Тереховля. Львів: видання «Нового часу». Друкарня Ставропігійського Інститута під зарядом А. Яськова, 1927. 24 с. (Бібліотека «Нового часу»; чис. 20).

Рец. див. № 105.

1928

10. Голубець Микола. Перемишль. Львів: Друкарня Ставропігійського Інститута, 1928. 31 с. (Бібліотека «Нового часу»; чис. 23).

Рец. див. № 105.

1929

11. Голубець Микола. З історії міста Сокаля. Львів: Накладом вид-ва «Неділя». З друкарні Ставропігійського Інститута, 1929. 32, IV с. (Наш Рідний Край. Історично-Краєзнавча Книгозбірня; чис. 1).

Рец. див. № 105.

12. Крип'якевич Іван. Коротка історія Зборова до початку XIX в. Львів: Накладом вид-ва «Неділя», 1929. 24 с. (Наш Рідний Край. Історично-Краєзнавча Книгозбірня; чис. 5).

1930

13. Дорошенко Дмитро. По рідному краю: (подорожні вражіння й замітки). 2-ге вид., переробл. й допов. Львів: Накладня Михайла Таранька. Друкарня оо. Василян у Жовкві, 1930. 156 с. (Популярна Бібліотека; кн. 1).

Рец. див. № 103.

14. З минулого Жовкви: історична читанка. Ярослав Пастернак, Іван Крип'якевич, Володимир Данилович, Михайло Сухий. Жовква: Накладом філії т-ва «Просвіта», 1930. 34 с. На дохід будови українського повітового дому в Жовкві.

Рец. див. № 104, 110.

1931

15. Коротка історія Грималова і сіл судового Грималівського округу. Зібрав Іван Крип'якевич; уло-

жив і доповнив Гриць Олійник. Грималів: Коштом і заходами філії і читальні «Просвіти» в Грималові. З друкарні А. Салевича в Тернополі, 1931. 132 с.

16. Яворівщина. З її минулого і сучасного. Зі світлинами. З нагоди 50-ліття заложення першої української читальні в Яворові. Яворів: Накладом філії т-ва «Просвіта» в Яворові, 1931. 32 с.

Рец. див. № 106, 107.

1932

17. Андрусак Микола. З минулого Знесіння. Львів: Накладом автора. З вид. спілки «Діло», 1932. 24 с. Відбиток з «Діла».

18. Крип'якевич Іван. Історичні проходи по Львові: (з багатьома ілюстраціями). Львів: Накладом т-ва «Просвіта». З друкарні «Діло», 1932. 165 с. (Видання т-ва «Просвіта»; чис. 771).

Рец. див. № 108, 109, 120.

19. Німчук Іван. За Сяном. З поїздки по Лежайському деканаті. Львів: З друкарні вид. спілки «Діло», 1932. 39 с.

1933

20. Пеленський Євген Юлій. Долиною Опору й Стрия: туристичний провідник для літників і прогульківців. Львів: Накладом туристично-краєзнавчого т-ва «Плай». З друкарні Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1933. 64 с. (Бібліотека «Плаю»; чис. 1).

Рец. див. № 111—115, 117—119.

1934

21. Дублянський Анатоль. Луцьк: історичний нарис. Луцьк: Накладом Романа Кльоса, 1934. 32 с.

Рец. див. № 116.

1935

22. Дольницький Мирон. Від Бескидських розворів до Поліських болот. З 25 образками й 1 мапкою. Львів: Накладом т-ва «Просвіта». З друкарні вид. спілки «Діло», 1935. 88 с. (Видання Товариства «Просвіта»; чис. 808 (кн. 3)).

Рец. див. № 122.

23. Кисілевська Олена. По рідному краю. Полісся. Коломия: Накладом власним. Друк М[ихайла] Бойчука в Коломійі, 1935. 128 с. Відбиток з часопису «Жіноча доля».

Рец. див. № 125, 126, 132.

24. [о. Кікта Юрій]. Дещо з історії міста Ярослав. Ярослав, 1935. 12 с.

Рец. див. № 121.

25. Цинкаловський Олександр. Княжий гóрод Володимир: популярно-наук. нарис. (З 45 образками й 1 мапою). Львів: Накладом фонду «Учітєся, брати мої!», 1935. 112 с. (Науково-Популярна Бібліотека Товариства «Просвіта»; чис. 2 (18)).

Рец. див. № 123.

1936

26. Грицак Євген. Перемишль тому сто літ. Перемишль: Накладом Т-ва прихильників мистецтва «Стривігор». З друкарні А. Блюя, 1936. 32 с. Відбиток з часопису «Український Бескид» (1936, чис. 22/26).

27. Когут О[сип], Котецький Б. Ілюстрований провідник по Львові. Львів: Накладом товариства «Рідна Школа». З друкарні Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1936. 47 с.

28. Чачковський Лев. Княжий Белз. Львів, 1936. 19 с. Відбиток із «Записок НТШ»; Т. 154.

Рец. див. № 131.

1937

29. Гец Микола. Столиця Гербуртів: (нариси з минулого й сучасного Добромиля). Добромиль: Накладом кружка «Рідної Школи» в Добромилі. З друкарні «Поспішної» в Перемишлі, 1937. 68 с.

Рец. див. № 124.

30. Голубець Микола. Княжий Галич. Львів: Видання «Української преси» (Івана Тиктора). Друк Медицький-Тиктор, 1937. 30 с.

31. Голубець Микола. Княжий Галич. 2-ге вид. Львів: Видавець Іван Тиктор. Друк Медицький-Тиктор, 1937. 32 с. (Бібліотека для Молоді «Ранок»; чис. 9).

Рец. див. № 127, 130.

32. Гошовський Богдан. Княжий гóрод Пліснеськ. Львів, 1937. 15 с. Відбиток з «Історичного календаря-альманаху «Червоної Калини» на 1938 р.

33. Грицак Євген. Перемиський ринок: (кілька стрічок з історії Перемишля). Перемишль: Накладом «Прориву». З друкарні А[нтіна] Блюя, 1937. 25, [7] с. Відбиток з часопису «Прорив» (1937, чис. 2—5).

34. Заклинський Мирон. Пізнай свій рідний край: опис мандрівки по Карпатах. Львів: Видавець Іван Тиктор. Друк Медицький-Тиктор, 1937. 64 с. (Бібліотека для Молоді «Ранок»; чис. 7/8).

Рец. див. № 130, 136.

35. о. Кікта Юрій. Ярослав. Від поїзду до поїзду: провідник. З картою міста. Ярослав: Друк К. Бавлегартена, 1937. 20 с.

36. Провідник Перемишля і повіту на 1937 р. Перемишль: Накладом т-ва «Міщанське Брацтво». З друкарні «Поспішної» в Перемишлі, лютець 1937. XXII, 32 с.

Рец. див. № 128, 129.

1938

37. Грицак Володимир Павло. На Сивулю в Горгани. Перемишль, 1938. 4 с. Відбиток із «Звідомлення «Кружка Родичів» при Державній гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі за шкільний рік 1937/38».

38. Грицак Петро. На верхи Аршиць: (спомин з таборової прогульки). Перемишль, 1938. 3 с. Відбиток із «Звідомлення «Кружка Родичів» при Державній гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі за шкільний рік 1937/38».

39. Гавдяк Маріян. Княжий Галич. (З ілюстраціями). Галич: Накладом книгарні і базару «Рідної Школи» в Галичі, 1938. 63 с.

40. Звідомлення «Кружка Родичів» при Державній гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі за шкільний рік 1937/38. Перемишль, 1938. 192 с.

Із змісту: Загайкевич В. На Поділлі; Подлуський Ю. Гуцульщина; Ліщинський Д. На Парашку; Грицак В. П. На Сивулю в Горгани; Рибак Ю. П. Між Опором а Лімницею; Грицак П. На верхи Аршиць; Шехович Б. Шкільна лещетарська прогулька в Карпати на Пікуй; Федевич Р. Репортаж із шкільної прогульки по Гдині.

Рец. див. № 137.

41. Ковалисько Іван. Мандрівні дні. Приготовив до друку й пояснив Володимир Калинович. Львів: Państwowe Wyd-wo Książek Szkolnych, 1938. Ч. 1: В долині Рибниці й Черемошу. 96 с. (Цікава Книжка; чис. 4).

Рец. див. № 141.

42. Ковалисько Іван. Мандрівні дні. Приготовив до друку й пояснив Володимир Калинович. Львів: Państwowe Wyd-wo Książek Szkolnych, 1938. Ч. 2: На полонинах Чорногори. 95 с. (Цікава Книжка; чис. 5).

Рец. див. № 141.

43. Літницево-туристичний провідник по Галичині. Відвіч. ред. Володимир Бодак. Станиславів:

Накладом реклямово-вид. бюра «Астра». «Союзна» друкарня, 1938. X, 22 с. (Серія «Книжка для Всіх»; чис. 2).

44. Ліщинський Дам'ян. На Парашку. Перемишль, 1938. 3 с. Відбиток із «Звідомлення «Кружка Родичів» при Державній гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі за шкільний рік 1937/38».

45. Подлуський Юрко. Гуцульщина. Перемишль: Друкарня НТШ, 1938. 3 с. Відбиток із «Звідомлення «Кружка Родичів» при Державній гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі за шкільний рік 1937/38».

46. Рибак Юрій. Між Опором а Лімницею. Перемишль, 1938. 3 с. Відбиток із «Звідомлення «Кружка Родичів» при Державній гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі за шкільний рік 1937/38».

47. Річинський Арсен. Старий гóрод Волинь [нині це територія с. Городок Грубешівського повіту (Польща)]. Львів: Накладом видавництва «Наша Батьківщина». Друкарня Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1938. 14 с. (Краєзнавча Бібліотека; вип. 1).

48. Гарнович Юліан. Верхами Лемківського Бескиду: мандрівницький провідник по Лемківщині. Львів: Накладом Укр. Туристично-Краєзн. т-ва «Плай». Друкарня Ставроп. Інст. в ар[енді] І. Тиктора, 1938. 76 с. (Бібліотека «Плаю»; чис. 2).

Рец. див. № 134, 135, 138, 139.

49. Гарнович Юліан. За срібнолентим Сяном: мандруймо в Лемківські гори. Львів: Накладом Івана Тиктора. Друкарня Ставропиг. Ін-ту в аренді І. Тиктора, 1938. 32 с. (Бібліотека «Лемківщини»; чис. 12).

50. Чачковський Лев, Хмільевський Ярослав. Княжий Галич. Станиславів: Накладом Ярослава Хмільевського. «Союзна» друкарня, 1938. 79 с.

Рец. див. № 133.

51. Шехович Богдан. Шкільна лещетарська прогулька в Карпати на Пікуй. Перемишль: Друкарня НТШ, 1938. 7 с. Відбиток із «Звідомлення «Кружка Родичів» при Державній гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі за шкільний рік 1937/38».

1939

52. Український провідник по Львові. З пляном міста Львова. Львів: Вид-во кооп. «Комерція». Друкарня Ю[рія] Яськова, 1939. 116 с.

Рец. див. № 140.

53. Цбінден Ганс. Мандрівка по гуцульських горах. З нім. мови за дозволом автора переклала Ма-

рія Деркач. Львів: Наша Батьківщина. Друкарня Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, 1939. 40 с. (Краєзнавча Бібліотека; чис. 3).

II. ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧІ ПУБЛІКАЦІЇ В ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАННЯХ

(апробація книг у пресі,
наукових збірниках, календарях)

1909

54. Будзиновський Альфред. Про туристику. *Діло*. 1909. 19 черв. (чис. 132). С. 1; 21 черв. (чис. 133). С. 1—2; 22 черв. (чис. 134). С. 1—2.

1910

55. Созанський Іван. З минувшини м. Бродів: (причинки до історії міста в XVII в.). *Записки Наукового Товариства імени Шевченка*. 1910. Р. 19. Т. 97, кн. 5. С. 5—25; Т. 8, кн. 6. С. 10—30.

1911

56. Крип'якевич Іван. Княжий гóрод Галич. *Люстрований народний календар товариства «Просвіта» на звичайний рік 1911*. Львів: Коштом товариства «Просвіта», 1911. Р. 34. С. 69—79.

57. Созанський Іван. З минувшини м. Бродів: (причинки до історії міста в XVII в.). *Записки Наукового Товариства імени Шевченка*. 1911. Р. 20. Т. 102. С. 88—115.

1925

58. Кисілевська Олена. Дід Іван. *Молода Україна*. 1925. Жовт. (чис. 10). С. 253—254.

59. Кисілевська О. До комор Довбуша. *Молода Україна*. 1925. Серп. (чис. 8). С. 212—215.

60. Кисілевська О. Понад хмарами. *Молода Україна*. 1925. Жовт. (чис. 10). С. 251—253.

61. Кисілевська О. Пороги Прута. *Молода Україна*. 1925. Верес. (чис. 9). С. 237—238.

62. Кисілевська О. Черемошем на дарабі. *Молода Україна*. 1925. Листоп. (чис. 11). С. 279—281.

63. Левицький Володимир. Сто миль на колесі. *Молода Україна*. 1925. Жовт. (чис. 10). С. 254—258; листоп. (чис. 11). С. 285—289.

1927

64. Голубець Микола. Звенигород — столиця Ігоревичів. *Новий час*. 1927. 19 верес. (чис. 105). С. 3; 21 верес. (чис. 106). С. 3; 28 верес. (чис. 108). С. 3.

65. Голубець Микола. Княжий гóрод Тереховля. *Новий час*. 1927. 5 верес. (чис. 99). С. 3—4;

7 верес. (чис. 100). С. 6; 9 верес. (чис. 101). С. 3; 12 верес. (чис. 102). С. 3—4; 16 верес. (чис. 104). С. 3—4.

66. Голубець Микола. Столиця князя Давида Ігоревича — Буськ. *Новий час*. 1927. 17 жовт. (чис. 116). С. 3; 19 жовт. (чис. 117). С. 3—4.

67. Голубець Микола. Столиця Мстиславичів — Белз. *Новий час*. 1927. 30 верес. (чис. 109). С. 3; 5 жовт. (чис. 111). С. 3; 7 жовт. (чис. 112). С. 3.

1928

68. Голубець Микола. Перемишль. *Новий час*. 1928. 25 січ. (чис. 10). С. 3; 27 січ. (чис. 11). С. 3; 30 січ. (чис. 12). С. 3; 1 лют. (чис. 14). С. 3; 3 лют. (чис. 15). С. 3; 6 лют. (чис. 16). С. 3; 8 лют. (чис. 17). С. 3; 10 лют. (чис. 18). С. 3; 13 лют. (чис. 19). С. 3; 17 лют. (чис. 22). С. 3.

1930

69. [Крип'якевич Іван]. Високий Замок. *Життя і Знання*. 1930. Груд. (чис. 3). С. 65—67. Підп.: І. К.

70. [Крип'якевич Іван]. Проходи по старім Львові. *Життя і Знання*. 1930. Груд. (чис. 2). С. 41—46.

1931

71. [Крип'якевич Іван]. Від Високого Замку до Личакова. *Життя і Знання*. 1931. Лип.-серп. (чис. 10/11). С. 308—311.

72. [Крип'якевич Іван]. Вулиця Руська у Львові. *Життя і Знання*. 1931. Берез. (чис. 6). С. 174—177.

73. [Крип'якевич Іван]. Довкола Середмістя у Львові. *Життя і Знання*. 1931. Черв. (чис. 9). С. 271—274.

74. [Крип'якевич Іван]. Львівський Ринок. *Життя і Знання*. 1931. Січ. (чис. 4). С. 104—107; Лют. (чис. 5). С. 131—135.

75. [Крип'якевич Іван]. На Личакові. *Життя і Знання*. 1931. Верес. (чис. 12). С. 361—364.

76. [Крип'якевич Іван]. Середмістя у Львові. *Життя і Знання*. 1931. Трав. (чис. 8). С. 225—228.

77. [Крип'якевич Іван]. Церков Успення у Львові. *Життя і Знання*. 1931. Квіт. (чис. 7). С. 214—215.

1932

78. Андрусак Микола. З минулого Знесіння. Початки Знесіння. *Діло*. 1932. 9 черв. (чис. 126). С. 2—3. Фейлетон «Діла».

79. Андрусяк Микола. З минулого Знесіння. Господарські відносини на Знесінні в XV—XVIII ст. *Діло*. 1932. 11 черв. (чис. 127). С. 2—3; 12 черв. (чис. 128). С. 2; 14 черв. (чис. 129). С. 2. Фейлетон «Діла».

80. Андрусяк Микола. З минулого Знесіння. Українське культурно-національне життя на Знесінні (XVI—XX ст.). *Діло*. 1932. 15 черв. (чис. 130). С. 2. Фейлетон «Діла».

1934

81. Кисілевська Олена. З моїх мандрівок по рідному краю. Свято в честь Н. Кобринської в Гаях коло Львова. *Жіноча доля*. 1934. 15 жовт. (чис. 20). С. 9—10.

1935

82. Кисілевська О. З моїх мандрівок по Ріднім Краю. Полісся. Весною. *Жіноча доля*. 1935. 1 січ. (чис. 1). С. 10—11.

83. Кисілевська О. З моїх мандрівок по Ріднім Краю. Полісся. Весною на селах. *Жіноча доля*. 1935. 15 січ. (чис. 2). С. 7; 1 лют. (чис. 3). С. 7; 15 лют. (чис. 4). С. 10—11.

84. Кисілевська О. З моїх мандрівок по Ріднім Краю. Полісся. В дорозі. *Жіноча доля*. 1935. 1 берез. (чис. 5). С. 5—7.

85. Кисілевська О. З моїх мандрівок по Ріднім Краю. Полісся. Літом. *Жіноча доля*. 1935. 15 берез. (чис. 6). С. 5—7; 1 квіт. (чис. 7). С. 10; 15 квіт. — 1 трав. (чис. 8/9). С. 10—11; 15 трав. (чис. 10). С. 6—7, 10; 1 черв. (чис. 11). С. 6—7, 9; 15 черв. (чис. 12). С. 7, 9—10; 1 лип. (чис. 13). С. 7, 10.

86. Кисілевська О. З моїх мандрівок по Ріднім Краю. Полісся. Осінньою порою. *Жіноча доля*. 1935. 15 лип. (чис. 14). С. 4—6; 1—15 серп. (чис. 15/16). С. 8—9; 1 верес. (чис. 17). С. 11—12; 1 жовт. (чис. 19). С. 9—10; 15 жовт. (чис. 20). С. 6—7; 1 листоп. (чис. 21). С. 7, 9—10; 15 листоп. (чис. 22). С. 10—12; 15 груд. (чис. 24). С. 7—9.

1936

87. Грицак Є. Перемишль тому сто літ. *Український Бескид*. 1936. 14 черв. (чис. 22). С. 2—3; 21 черв. (чис. 23). С. 2; 28 черв. (чис. 24). С. 2; 5 лип. (чис. 25). С. 2; 12 лип. (чис. 26). С. 2.

88. Кисілевська О. З моїх мандрівок по Ріднім Краю. Полісся. Взимі. *Жіноча доля*. 1936. 1—15 січ. (чис. 1/2). С. 10—11, 14; 1 лют. (чис. 3). С. 6—7; 15 лют. (чис. 4). С. 6—7, 10; 1 берез. (чис. 5). С. 9—10; 15 берез. (чис. 6). С. 7, 10.

89. Кисілевська О. З моїх мандрівок по Ріднім Краю. Полісся. Дещо з поліських звичаїв. *Жіноча доля*. 1936. 1 трав. (чис. 9). С. 7; 15 трав. (чис. 10). С. 7, 9—10; 1 черв. (чис. 11). С. 7.

90. Чачковський Лев. Княжий Белз. *Записки Наукового Товариства імени Шевченка*. 1937. Т. 154: Праці історично-філософичної секції. С. 15—31.

1937

91. Гавдяк Мар'ян. Із пам'яток княжого Галича. *Наша Батьківщина*. 1937. Берез. (чис. 3). С. 65—69.

92. Гошовський Богдан. Княжий город Пліснеськ. *Історичний календар-альманах «Червоної Калини» на 1938 рік*. Львів, 1938. С. 99—108.

93. Грицак Є. Перемиський Ринок: (кілька стрічок з історії Перемишля). *Прорив*. 1937. 15 січ. (чис. 2). С. 2—3; 1 лют. (чис. 3). С. 2—3; 15 лют. (чис. 4). С. 2; 1 берез. (чис. 5). С. 2.

1938

94. Цбінден Ганс. Східні Карпати. Мандрівка по гуцульських горах. Про короля громів. *Наша Батьківщина*. 1938. Трав. (чис. 5). С. 134—136.

95. Цбінден Г. Східні Карпати. Мандрівка по гуцульських горах. Світогляд гуцулів. Мисливий Петро. Як Василь ходив на Мадярщину купувати чорта? Розрізана хата старого Готича. *Наша Батьківщина*. 1938. Черв. (чис. 6). С. 156—161.

96. Цбінден Г. Східні Карпати. Мандрівка по гуцульських горах. Пімста смерік. Гуцульський танок. *Наша Батьківщина*. 1938. Серп. (чис. 8). С. 191—194.

97. Цбінден Г. Східні Карпати. Мандрівка по гуцульських горах. *Наша Батьківщина*. 1938. Жовт. (чис. 10). С. 245—246.

98. Цбінден Г. Східні Карпати. Храм у Криворівні. *Наша Батьківщина*. 1938. Листоп. (чис. 11). С. 273—275.

99. Цбінден Г. Східні Карпати. Працання з Карпатами. *Наша Батьківщина*. 1938. Груд. (чис. 12). С. 292—295.

I. РЕЦЕНЗІЇ ТА ВІДГУКИ НА ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧІ ВИДАННЯ (1925—1939)

1925

100. Дорошенко Володимир. [Рецензія]. *Літературно-Науковий Вістник*. 1926. Т. 89, кн. 2 (лют.). С. 190—191. Рец. на кн.: Львів. Історія

Львова від найдавніших часів; Історичні пам'ятники старовини. Микола Голубець; [Лепкий Лев]. Львів в часах великої і визвольної війни. З.У.Н.Р. Л. Л.; Провідник по Львові. Жовква, 1925. 179 с.

101. Січинський Володимир. [Рецензія]. *Українське Мистецтво*. 1926. Груд. (чис. 3). С. 89. Рец. на кн.: Львів. Історія Львова від найдавніших часів; Історичні пам'ятники старовини. Микола Голубець; [Лепкий Лев]. Львів в часах великої і визвольної війни. З.У.Н.Р. Л. Л.; Провідник по Львові. Жовква, 1925. 179 с.

1928

102. [Рецензія]. *Поступ.* 1928. Січ.-лют. (чис. 1/2). С. 64—66. Рец. на кн.: Львів. Історія Львова від найдавніших часів; Історичні пам'ятники старовини. Микола Голубець; [Лепкий Лев]. Львів в часах великої і визвольної війни. З.У.Н.Р. Л. Л.; Провідник по Львові. Жовква, 1925. 179 с.

1930

103. Література. *Неділя*. 1930. 6 квіт. (чис. 14). С. 11. Рец. на кн.: Дорошенко Д. По рідному краю. Львів, 1930. 156 с.

104. Н. Н. З минулого Жовкви. *Діло*. 1930. 17 жовт. (чис. 231). С. 3. Рец. на кн.: З минулого Жовкви: історична читанка. Я. Пастернак, І. Крип'якевич, В. Данилович, М. Сухий. Жовква, 1930. 34 с.

1931

105. [Крип'якевич Іван]. Нові книжки й журнали. *Діло*. 1931. 17 верес. (чис. 208). С. 6. Підп.: І. К. Відгук про кн.: Голубець М. Белз — Буськ — Звенигород. Львів, 1927. 32 с.; Голубець М. Терембовля. Львів, 1927. 24 с.; Голубець М. Перемишль. Львів, 1928. 31 с.; Голубець М. З історії міста Сокаля. Львів, 1929. 32, IV с.

106. [Назарук Осип]. Нові видання. *Нова Зоря*. 1931. 6 верес. (чис. 67). С. 6—7. Підп.: А. Ч. Рец. на кн.: Яворівщина. З її минулого і сучасного. Зі світлинами. З нагоди 50-ліття заложення першої української читальні в Яворові. Яворів, 1931. 32 с.

107. Нові книжки й журнали. *Діло*. 1931. 17 верес. (чис. 208). С. 6. Відгук про кн.: Яворівщина. З її минулого і сучасного. Зі світлинами. З нагоди 50-ліття заложення першої української читальні в Яворові. Яворів, 1931. 32 с.

1932

108. [Голубець Микола]. Книжка про Львів. *Література. Мистецтво. Наука. Безплатний додаток до «Мети»*. 1932. 26 черв. (чис. 24). С. II—III. Підп.: М. Г. Рец. на кн.: Крип'якевич І. Історичні проходи по Львові. Львів, 1932. 165 с.

109. Німчук Іван. Про давній Львів. *Діло*. 1932. 3 черв. (чис. 121). С. 2. Рец. на кн.: Крип'якевич І. Історичні проходи по Львові. Львів, 1932. 165 с.

110. V. M. Z. Zapiski informacyjne i sprawozdawcze. *Kwartalnik Historyczny*. 1932. T. 2, zeszyt 3/4. S. 209. Рец. на кн.: З минулого Жовкви: історична читанка. Я. Пастернак, І. Крип'якевич, В. Данилович, М. Сухий. Жовква, 1930. 34 с.

1933

111. Голубець Микола. Перша ластівка нашої туристики. *Наш прапор*. 1933. 15 черв. (чис. 46). С. 6. Рец. на кн.: Пеленський Є. Ю. Долиною Опору й Стрия: туристичний провідник для літників і прогульківців. Львів, 1933. 64 с.

112. Коренець Денис. Долиною Опору і Стрия. *Діло*. 1933. 19 черв. (чис. 56). С. 3. Рец. на кн.: Пеленський Є. Ю. Долиною Опору й Стрия: туристичний провідник для літників і прогульківців. Львів, 1933. 64 с.

113. [Назарук Осип]. Нові видання. *Нова Зоря*. 1933. 18 черв. (чис. 44). С. 6. Підп.: А. Ч. Рец. на кн.: Пеленський Є. Ю. Долиною Опору й Стрия: туристичний провідник для літників і прогульківців. Львів, 1933. 64 с.

114. Несподіванка для туристів. *Мета*. 1933. 23 лип. (чис. 29). С. 7. Рец. на кн.: Пеленський Є. Ю. Долиною Опору й Стрия: туристичний провідник для літників і прогульківців. Львів, 1933. 64 с.

115. [о. Хомин Петро]. [Рецензія]. *Нива*. 1933. Черв.-лип. (чис. 6/7). С. 267. Підп.: о. П. Х. Рец. на кн.: Пеленський Є. Ю. Долиною Опору й Стрия: туристичний провідник для літників і прогульківців. Львів, 1933. 64 с.

1934

116. В. С. Рецензія. *Новий час*. 1934. 3 верес. (чис. 197). С. 6. Рец. на кн.: Дублянський А. Луцьк: історичний нарис. Луцьк, 1934. 32 с.

117. Czasopismo, książki, mapy. *Przegląd Turystyczny*. 1934. 1 сірса (№ 2). S. 19. Рец. на кн.: Пеленський Є. Ю. Долиною Опору й Стрия: туристич-

ний провідник для літників і прогульківців. Львів, 1933. 64 с.

118. [Gąsiorowski Henryk]. [Рецензія]. *Wierchy*. 1934. R. 12. S. 212—213. Підп.: Нг. Рец. на кн.: Пеленський Є. Ю. Долиною Опору й Стрия: туристичний провідник для літників і прогульківців. Львів, 1933. 64 с.

1935

119. Коренець Денис. Книжка на часі. *Новий час*. 1935. 21 черв. (чис. 135). С. 7. Рец. на кн.: Пеленський Є. Ю. Долиною Опору й Стрия: туристичний провідник для літників і прогульківців. Львів, 1933. 64 с.

120. о. Коструба Теофіль. Бібліографія. *Записки Чина Святого Василя Великого*. 1935. Т. 6, вип. 1/2. С. 416—418. Рец. на кн.: Крип'якевич І. Історичні проходи по Львові. Львів, 1932. 165 с.

121. о. Лукань Роман. Нові видання. *Нова Зоря*. 1935. 11 серп. (чис. 60). С. 7. Рец. на кн.: (о. Кікта Ю.) Дещо з історії міста Ярослава. Ярослав, 1935. 12 с.

122. [Сімович Василь]. Бібліографія. *Життя і Знання*. 1935. Квіт. (чис. 91). С. 124. Підп.: Вв. Рец. на кн.: Дольницький М. Від Бескидських розворів до Поліських болот. Львів, 1935. 88 с.

123. [Сімович Василь]. Бібліографія. *Життя і Знання*. 1935. Лип.-серп. (чис. 94/95). С. 235. Підп.: Вв. Рец. на кн.: Цинкаловський О. Княжий гóрод Володимир: попул.-наук. нарис. Львів, 1935. 112 с.

1937

124. [Андрусак Микола]. Рецензії. *Наша Батьківщина*. 1937. Квіт.-трав. (чис. 4/5). С. 119—120. Підп.: М. А-як. Рец. на кн.: Гец М. Столиця Гербуртів: (нарис з минулого й сучасного Добромиля). Добромиль, 1937. 68 с.

125. Вільде Ірина. Нові книжки з-під жіночого пера. *Жіноча доля*. 1937. 1—15 січ. (чис. 1/2). С. 19. Рец. на кн.: Кисілевська О. По рідному краю. Полісся. Коломия, 1935. 128 с.

126. Дучимінська Ольга Олександра. Українська книжка про «Полісся». Кілька слів замість рецензії. *Новий час*. 1937. 22 лют. (чис. 38). С. 6. Рец. на кн.: Кисілевська О. По рідному краю. Полісся. Коломия, 1935. 128 с.

127. [Луців Лука]. Бібліографія. *Вістник*. 1937. Т. 4, кн. 11 (листоп.). С. 841. Підп.: Л. Гранічка. Рец. на кн.: Голубець М. Княжий Галич. 2-ге вид. Львів, 1937. 32 с.

128. Новини економічної літератури. *Діло*. 1937. 24 квіт. (чис. 90). С. 5. Рец. на кн.: Провідник Перемишля і повіту на 1937 р. Перемишль, 1937. XXII, 32 с.

129. Нові видання. *Новий час*. 1937. 16 квіт. (чис. 83). С. 8. Рец. на кн.: Провідник Перемишля і повіту на 1937 р. Перемишль, 1937. XXII, 32 с.

130. С. Бібліографія. *Життя і Знання*. 1937. Жовт. (чис. 121). С. 304. Рец. на кн.: Голубець М. Княжий Галич. 2-ге вид. Львів, 1937. 32 с.; Заклинський М. Пізнай свій рідний край: опис мандрівки по Карпатах. Львів, 1937. 64 с.

131. (С. Г.). З приводу появи книжки. *Голос знад Буга*. 1937. 15 січ. (чис. 2). С. 4. Рец. на кн.: Чачковський Л. Княжий Белз. Львів, 1936. 19 с.

132. Читач. Бібліографія. *Вістник*. 1937. Т. 1, кн. 1 (січ.). С. 77. Рец. на кн.: Кисілевська О. По рідному краю. Полісся. Коломия, 1935. 128 с.

1938

133. (а-ц). Княжий Галич. *Українські вісти*. 1938. 8 серп. (чис. 173). С. 2. Рец. на кн.: Чачковський Л., Хмільевський Я. Княжий Галич. Станиславів, 1938. 79 с.

134. [Дзьоба Маріян]. Рецензії. *Українські вісти*. 1938. 1 лип. (чис. 143). С. 4. Підп.: М. Д. Рец. на кн.: Тарнович Ю. Верхами Лемківського Бескиду: мандрівницький провідник по Лемківщині. Львів, 1938. 62 с.

135. Корисне видання. *Діло*. 1938. 28 черв. (чис. 139). С. 6. Рец. на кн.: Тарнович Ю. Верхами Лемківського Бескиду: мандрівницький провідник по Лемківщині. Львів, 1938. 62 с.

136. [Лев Василь]. Рецензії. *Наша Батьківщина*. 1938. Квіт. (чис. 4). С. 108. Підп.: В. Л. Рец. на кн.: Заклинський М. Пізнай свій рідний край: опис мандрівки по Карпатах. Львів, 1937. 64 с.

137. Т. Рецензії. *Наша Батьківщина*. 1938. Жовт. (чис. 10). С. 247—248. Рец. на кн.: Звідомлення «Кружка Родичів» при Державній гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі за шкільний рік 1937/38. Перемишль, 1938. 192 с.

138. Филипчак Іван. З нових видань. *Діло*. 1938. 5 серп. (чис. 170). С. 8. Рец. на кн.: Тарнович Ю. Верхами Лемківського Бескиду: мандрівницький провідник по Лемківщині. Львів, 1938. 62 с.

139. Шевчик-Лукавиченко Іван. Нові книжки. *Наш Лемко*. 1938. 15 верес. (чис. 18). С. 12. Рец. на кн.: Тарнович Ю. Верхами Лемківського

Бескиду: мандрівницький провідник по Лемківщині. Львів, 1938. 62 с.

1939

140. Бібліографія. Літературно-науковий додаток «Нового часу». 1939. 24 лип. (чис. 30). С. IV. Рец. на кн.: Український провідник по Львові. Львів, 1939. 116 с.

141. Цікаве видання. *Сокільські вісти*. 1939. Квіт. (чис. 4). С. 10. Рец. на кн.: Ковалисько І. Мандрівні дні. Львів, 1938. Ч. 1, 2.

Висновки. Отож, у статті зроблено спробу бібліографування історико-краєзнавчої книги, а конкретніше — українських історико-краєзнавчих видань Східної Галичини та Волині 1909—1939 років, що диктується появою історико-краєзнавчої літератури як наукового жанру на цих теренах, а географія охоплює обшир від Львова до Пліснеська, Бродів, Сокаля, Жовкви, Яворова, Добромиля, Галича, Белза, Буська, Звенигорода, Теробовлі, Зборова, Гримайлова, Перемишля, Ярослава, Лежайська, Луцька, Володимира, а також територію етнографічної Гу-

цульщини, Бойківщини, Лемківщини, Надсяння. Бібліографія регіональних публікацій, до якої входить 53 авторські книги, поділена на три тематичні розділи, в яких джерельний матеріал систематизований у хронологічному порядку: «Окремі видання»; «Історико-краєзнавчі публікації в періодичних виданнях (апробація книг у пресі, наукових збірниках, календарях)»; «Рецензії та відгуки на історико-краєзнавчі видання». Простежено попередню апробацію видань у пресі, наукових і науково-популярних виданнях, а також розшукано 47 рецензій й розкрито псевдоніми і криптоніми їх окремих авторів.

1. Голубець М. З історії міста Сокаля. Львів, 1929. С. 3—4.
2. Німчук І. Про давній Львів. *Діло*. Львів, 1932. Чис. 121. 3 черв. С. 2.

REFERENCES

- Golubets, M. (1929). *From the history of the city of Sokal*. Lviv [in Ukrainian].
- Nimchuk, I. (1932). About ancient Lviv. *Dilo*, 121, 2 [in Ukrainian].